

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . .	10 kor. — fill.	Egy évre . . .	16 kor. — fill.
Fél évre . . .	5 . . .	Fél évre . . .	8 . . .
Negyed évre . . .	2 . . . 50	Negyed évre . . .	4 . . .
Egy óra . . .	1 . . .	Egy óra . . .	1 . . . 70
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosabban. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

A Liga.

I. közlemény.

Senki sem tudná, hogy az okát adni annak a folytonos hajszának, a minnek egy idő óta a debreczeni ref. egyház gr. Dégenfeld József és hívei részéről ki van téve.

Támadás támadást ér, kísérlet kísérletet követ, hogy részt üssenek ennek a fényes történelmi multu, hatalmas, a magyar ref. egyházak közt mindenkor vezérszerepre hivatott egyháznak egységén, egységében rejlő törhetlen erején.

Veszedelem hirdetnek, tüzet kiáltanak, hogy e vak lárna ürügyével kongathassák a vészharangot, aminek az akarna a célja lenni, hogy ez ősváros tősgyökeres hívei higgyék el, hogy csakugyan baj van, higgyék el, hogy ezt a bajt, ezt a veszedelemet senki más nem hivatott elhárítani és orvosolni, mint Dégenfeld József és az ő kiválasztott hívei.

Igen, mert az öreg vészharang ütője a Dégenfeld József gr. kezében van s ennek a vészharangnak kongásához assistál, mint sivitó, fülbántó hangu lélekharang az Eröss Lajos kisdéd csegetttyüje: a Prot. Lap, a

tüzet jelző kettős hangu sipot pedig fujják hol Ferenczy Gyula, hol Aczél Géza, hol meg mások is a szövetségeseik közül, akikről majd alább lesz szó.

De jó urak! Önök akik nem ez ősváros tősgyökeres népének táborába tartoznak, hanem csak úgy bekerültek ide, úgy látszik nem ösmerik ezt a népet. Vagy ha ösmerik, nem akarnak tudomással lenni ennek közmondásos konzervatív hajlandóságairól, nyugodt higgadságáról, amely megőrizte őt mindenkor, megőrzi ma és megfogja őrizni jövőben is a vaklármanak való felüléstől. Ezt a népet se vész-, se lélekharanggal, se sippal, komoly és méltóságos flegmájából kiszedni nem lehet.

Aki ezt vezetni akarja, annak az igazság fegyverével kell felőveze lenni. Aki ennek a népnek tüzet kiált, aki ez előtt veszedelem hirdet, attól megköveteli, hogy mutassa is meg: hol és mi ég? és mutasson rá nyíltan: hol s miben van a veszedelem? Hol s mit kell oltani; hol s mit kell elhárítani. Az oda vetett általános jelszavakat leszállítja a maguk természetes értékükre: azok nem jelentenek semmit. A frázis, ha harang kongatás mellett bocsátják is utjára, csak . . . frázis marad.

Önök jó urak szövetséges hadak régi idők óta folytatják a guerilla hadjáratot, de még eddig — tekintsenek vissza gyászos működésük terére — a tűznek, a veszedelemnek a fészket egyetlen egy esetben sem mutatták meg, valódi bajt, hibát megnevezetten fel nem tártak, mert feltárni nem tudtak.

A debreczeni ref. egyház nagy közönségénél ezért nem talál visszhangot az önök zajongása. Mi is lenne a célja felé haladó karavánnal, ha utjában minden nesz feltartóztatná!

Egyszóval önök harangverő, sipoló és zajongó urak, — úgy mondja a magyar: „gazda nélkül csinálták meg a számadásukat.“

Mikor harmad éve az első erősebb támadás érte egyházunkat, egykázunk évszázados történelmi multon és jogokon felépült, addig még soha senki emberfia által kétségbevonni sem mert autonómiáját és amikor ez a támadás a sajtó terére átvive, ott állandóan ébren tartatott, sokan és gyakran sürgettek: ragadjak tollat én is, mert illő, hogy a támadás minden oldalról visszaverésben részesüljön.

Hát nem nyultam a tollhoz. A nesz utánban nem háborított meg.

A virrasztó.

Irta s a Csokonai kör vasárnap d. u. tartott székely felolvasó ülésén felolvasta:

Gaal Mózes.

Az nap történt, mikor a fogtechnikus megérkezett Brassóba és boltot nyitott a Szabó András házában, hogy Kerekes Ábrisanak küldött valamit a leánya. Az a valami belé volt csongoritva egy tóli kendőbe, Csorgós Beke Istvánné hozta.

— Hallod-e Ábris, ajándékot küldtek Brassóba!

— Azt é? . . . Mégis jó leány az a Julis, Örvendezik Kerekes Ábris. Adja csak ide néném.

— Jól megfogd hé, valahogy le ne találod ejteni, mert törékeny portéka.

— Üveg-kancsó vagy porcellán?

— Füle is van, szája is van, mégse kancsó.

Kerekes Ábris nagy örömmel kibontja a kendőt, s meglátja, hogy az a portéka, kinek füle is van, szája is, törékeny is s még sem kancsó — egy kicsi gyermek.

Ezt küldötte neki Julis, nem is Julis küldötte, hanem egy asszony, aki eddig tartotta.

Kerekes Ábris szinte kiejtette a kezé-

zéből azt az ajándékot, káromkodni is akart. Ó hogy az Isten! . . . ekkor aztán reá ütött a szája s így folytatta — áldja meg ezt a kicsi férget.

A fogtechnikus egy héten huszonöt fogat huzott ki, mindenikért kapott huszonöt krajczárt. Kerekes Ábris pedig az egész héten át azt leste, hogy a kicsi babának magától jöjjön ki a fog, mert egész éjjel sirdogált.

— Ne sirj baba, mert kidoblak az ablakon! — így csöndesítette Ábris, s keze-fejével törölgötte a gyermek ki kibugyanó könyzeit. Hanem azért odaszoritotta a melléhez, s elbeszélgetett vele.

— Anyád meghala, he? . . . Itt hangya, elmene szolgálni az urak közé! . . . Aj, aj! Kicsi figura gyermek, immár mitévő leszek veled? Ugyan szép ajándékot küldött nekem a boldogtalan.

Iszol-e pálinkát, baba? Egy kicsi nádmezre öntöm! . . . Mekkora cska szájad van hé, be sem fér a uádméz! . . . Az anyádnak is kicsi esze volt, hogy elment Brassóba!

Aztán, hogy a fog a harmadik éjjel kifehérlék a piros íny közül — a kicsi féreg nagyon esendes lesz éjjel, nappal pedig örökké járt a szája.

Kerekes Ábris mind hallgatta, s megkérdezte tőle:

— Mi a te . . . mit mondasz vele?

A baba belé kapaszkodott Ábrisanak a nagy kajla, sárgás bajuszába, ránczigálta és kaczagott.

— Huzd a harangot, huzd! — biztatta Ábris — Gingalló-Szent Antal, Gingalló! . . . Gingalló!

Akkor építették a Bank házat. Emeletes ház volt. Kerekes Ábris a gerendákat faragta. A bubát begöngyölgötte a kendőbe, vállára akasztotta a faragó fejszét, ölébe vette a brassói ajándékot, s vitte magával. Ott aztán a forgácsból ágyát vetett neki, a zekéjét felakasztotta egy ágyra, hogy árnyéket vessen a kicsi féregre. Ha a kaczagását meghallotta, mindjárt reá kiáltott:

— Mi a te? Kergesd el a legyet az orrodról!

Ebédre adott neki szalonnát és kenyéret. Hogy a kenyér ne legyen száraz egy csepp pálinkát is öntött reá. A kicsi buba erősen szerette a pálinkát. Kerekes Ábris pedig éktelenül boldog volt:

— Vérem vagy, hé! . . .

Nyár volt, hát a nap melege nevelgette a gyermeket. Mire a tetőt reá rakták a Bank házára, hat foga nőtt, sokkal kü-

Miért? Mert tudtam és tudom azt, hogy a debreczeni ref. Egyházat s ebben az egyházi életet és ennek kormányzatát az elhomályosíthatatlan igazságnak, a buzgó, valódi és tényekben megnyilatkozó, hithű vallásosságnak érzéköveiből egybeforrasztott sokkal hatalmasabb bástyája védi, sem hogy e bástya bárminő harsogó trombitaszóra leomolhatnék.

A támadó — ez volt felfogásom — csak hadd játsza el gyermek játékaikat. Most sem azért ültem íróasztalomhoz, mintha félténem egyházamat a támadástól, hanem hogy a való tényeket feltárva tájékoztassam a számadásnál s annak intenczióról azokat, akik tan tájékozatlanok volnának.

És ha már írok, sorra veszem — nem az összes támadásokat; ég őrizzen! hisz ezzel Husvétig sem lennék kész — hanem csakis azokat, a miket én a jelentősebbek sorába sorolandóknak gondolok.

Kezdem Gróf, Dégenfeld Józsefnek az egyházkerületi közgyűléshez 1900. október 16-iki kelettel saját nevében s privát személyében, minden kívülről jövő incidens nélkül is előre bocsátott vizsgálat mellőzésével, beadott vádiratával, a mely esetén Dégenfeld József vádló is meg bíró is, sőt több: ellenőke volt a vád elbírálására felhívott egyházi hatóságnak.

Mert mindezek méltó csodálkozására, mikor vádirata tárgyalás alá került, ő, aki egyúttal egyházkerületi főgondnok is, nem szállott ám le ellenőki székéből. Nem a világért sem. Hanem onnan tárgyalta és bőséges szpiczeléssel onnan védelmezte indítványának czimzett vádiratát, amelynek rendjén Magyarország legelső református egyházát támadta meg. És így, ilyen eljárás mellett esett meg, hogy az u. n. indítvány 7 szótöbbséggel, 37 el 31 ellen elfogadták.

Ebben a vádiratban pedig ezt mondja gr Dégenfeld József, hogy:

A zsinati törvények . . . mind en ü t t végre vannak hajlva, kivélt képez azonban a debreczeni egyház, mely régi hagyományon (!!) alapuló kiváltságos állását, melynek h a j d a n t a **talán** (!!) l e h e t e t t j o g o s u l t s á g a, de mely n e z e t e m szerint . . . többé nem jogosult . . . ma is fenkivánja tartani." Hogy egy egyház, legyen az bár a legkisebb vagy a legnépesebb, (tehát csak legnépesebb?) a törvényes felettes hatóságok felügyelete és ellenőrzése alul **„magát kivonja"** (!!) elvi szempontból sem tartom lehetségesnek, de tekintve a debreczeni egyház kivételes **exponált** helyzetét (no lám! mégis nem csupán csak a legnépesebb ez az egyház) „különösebben is károsnak tartom az egyetemes egyhá-

zunkra s magára a debreczeni egyházra érezve is azon viszonyt, mely közte s a debreczeni egyházmegye közt fenn áll."

Mikor aztán ezeket így elmondja Dégenfeld József; mikor megtagadja a jelenre és kétségbe vonja a multra nézve is a debreczeni egyháznak az ő szavai szerint kiváltságos állását a történelmi jogok szerint pedig törvényes autonómiáját és amikor oda dobja azt a teljesen alaptalan vádat, a mi a tényekkel nem egyezik, mintha a felettes hatóságok felügyelete alul a debreczeni egyház **„maga vonná ki"** magát, tehát nem a jog, hanem az erőszakoskodás terén állana, akkor azután indítványozza, hogy utasítsák az egyházat, hogy vegye a debreczeni egyházat törvényes felügyelete alá, ha pedig az egyház önállóságát fennakarja tartani, szervezkedjék külön egyházmegyévé, a mi Dégenfeld József ösmert felfogása szerint csak úgy történhetik meg, ha előbb ez a nagy, fényes, egységes és egységes erejében hatalmas egyház magát 6 vagy több kis apró egyházzá feldarabolná.

Azt ellenben, hogy abból az ugynevezett kiváltságos állásból, akár erre az egyházra, amelynek „kivételes, exponált helyzetét" maga Dégenfeld is elismeri, akár az egyetemes egyházra

lőnbek, mint amilyeneket a fogteknika rakott a Csorbá Szakál Borbálának a szájába tizenkét pengőért. Mert azokat kikéltt mindeneste szedni, s egy pohár vízbe rakni éjjelre.

Mióta fogteknikus is költözött a faluba, sokkal több embernek fájdukt meg a foga; s mióta Kerekes Ábris a branai ajándékot kapta, sokkal több dolga akadt a fejszéjének. A putikárusné vele vágatott fát, a bubának inget ajándékozott, fülbe valót is akart adni, de az nem kellett, mert — fiu volt. Nem hiába szerette a pálinkát.

Ősszel sokat esett az eső. A kicsi buba a házföldjén mászkált. A ház földje, igazán föld volt, nem pádimentum. Ezzer kezdett köhögni, forró lett a feje; nem kellett neki már a pálinkás kenyér sem, az Ábris bajuszát sem tepegette. Előbb sokat sirt, aztán kicsit sir, aztán többé nem is sirt . . . soha többet nem sirt.

Mikor pedig a sirása egészen elállott a bubának, akkor már nagy hideg volt künn. A föld is olyanna lett, mint a esont. Ábris gondolta magában:

— Most már tűz sem kell . . . Kinek? A kicsi buba ott aludt a suba alatt az ágy szegletében.

Elsőbbben is elment a doktor urhoz, hogy az nezze meg. Ez úgy dukál. Aztán beszólott a harangozóhoz:

— Komám, kondítsd meg vagy kétszer a legkisebb harangot. Majd megszolgálom.

— Kinek te, Ábri?

— Itt hagyja az a jándék is.

— Jól tevő Isten, hogy elvevé.

— Számár vagy komám, de csak kondítsd meg a harangot. Te tudod azt, amit te tudsz; én érzem azt, amit én érzek. Adjon Isten egészséget!

Aztán elment a májszterhez. Vitt a vállán egy szál deszkát.

— Franczi sógor, üss össze egy kicsi koporsót. Itt a deszka is hozzá. Pingáld kékre, ird reá: „Buba". Az arban megegyezünk.

Aztán hazament. Felre hajtotta a subát, meg nézte a kicsi portékat. Végig surrolta szemét a nagy kerges tenyerével, s a kamarából előkerítette a rozsdás ást. Magával vitte a fejszéjét is.

A hófúvás elállott. Betért Dobaihoz, vett két deci spiritust, a ktnal felelesztette vízzel, s bedugta a zekéje zsebébe.

A temetőben megkereste a felesége sírját. Oda volt temetve az apja is, az anyja is. Ez a darab föld volt csak az övé. A többi mind idegen kézre került.

Elkötötte a havat. A fejszéjével egy kis négyszöget pécézett ki. Másfél láb széles, harmadfél láb hosszú. Mig a pálinkája elfogyott, a kis gödör is készen állott.

Leült a sír mellé:

— No gödör, te is meg vagy . . . Ha egy kicsit nagyobb volnál, én is beléd feküdném . . . Mert te még az enyém vagy! Az erdőrészes a mase, a kenderföld is a másé . . . Engem elhagytok mind! Hej, apám, be nagy koldus is a te fiad!

Megkötögtatta az íveget. Egy-két csepp volt még benne, azt is kiszopogatta, aztán hazament. Már alá ereszkedett az este.

Vett egy szál gyertyát, egy pakli dohányt s egy liter spiritust. Mindez kellett a virrasztáshoz. Az öreg Karimás Jánosét vitte magával, hogy legyen a ki sirjon. Akkor már a kicsi buba benn fekudt a kék koporsóban. Nem is fázott szegényke, pedig a tüzhely hideg volt.

— Hideg van, Albin! — mondotta Karimásné.

— Itt osztán nincs.

— Elmegyek haza, mert megfagyok.

— Akkor hát csak menjen, nénem asszony. Virrasztok én mellette.

A szál gyertyát beledugta a bádóg gyertyafartóba, odaállította az asztalra. A spiritusból aprónként csinált pálinkát s leült a kicsi kék koporsó mellé.

Előbb csak nézett maga elé és iszogatót, aztán elkezdett énekelni es beszélni:

— Te kicsi baba, valamit izennék veled, ha eltudnád mondani oda lenn . . . Nem oda lenn. baba, hanem oda fenn a fényes mennyországban az édes apamnak! Mert belőled szép szárnyas angyalka lesz . . . Kinek vétettél te életedben? . . . Eladtad-e valakinek az erdő-részét? . . . Megkárosítottad-e az árvákat? . . . Jártál-e cifra gunyában, mig a másik rongyokat toldozgatót össze, hogy csoré teste csufságára ne legyen másoknak! . . . Ugye-e nem, no hát belőled oda fenn angyalka lesz. Read nem haragudott senki, — no nem is volt semmi.

Jót huzott a zöld üvegből. Hideg volt a házbán, elkelt a pálinka. Azután folytatta:

— Hogy valamit izenek, azt moudtam, ugye azt, buba? . . . Hagyott reám ó kegyelme mindent. Azért áldom a nevé. No felejtél, áldom — így mondottam . . . az enyémet már nem áldja senki! A koldus Kerekesnek rongyos a zekéje, elvitte a törvény a szekerének a kerekét is . . . előbb az ökröt, aztán a szekeret, vele a négy kerekét! . . . Ugy mondd, hogy a törvény, kiről ő kelme nem tudott semmit, ő nem volt irástudó, engem annak nevelt, aztán jött a bank, kinek a szép új házat együtt építettük fel! . . . Dült a pénz, könnyen ádták; jött az árvíz, azt is könny-

82761
55501
80751

micsoda baj háramlanék, az indítványozó egy árva hanggal sem adja tudtunkra.

Tüzet kiált a nélkül, hogy látna valaki, ő pedig megmutatná nekünk, hogy mi ég, hol ég?

Tagadhatatlanul rendkívül kényelmes módja a támadásnak. De csak ott, ahol a közhelyeknek s frázisoknak kelete van.

Nos én ezzel a magát lejárt számadással bővebben mostanság sem kívánok foglalkozni. Csak két dologra mutatok rá.

Egyik az, hogy ezt a vádiratot nem az egyházkerületi főgondnok, hanem egyszerűen gróf Dégenfeld József adta be. Ez világos az u. n. indítvány aláírásából. Joga volt hozzá, ha kedve tartotta.

De ahhoz aztán már nem volt joga, hogy mikor azt a privát egyén részéről beadott indítványt tárgyalják, akkor ő főgondnoki palástját felöltve, oda üljön az elnöki székbe és ahhoz sem, hogy visszautasítva a vád megvizsgálására vonatkozó minden felszólalást és érvelést, vissza még azt a kívánalmat is, hogy a **tényállás megvilágítása** s z e m p o n t j á b ó l, az évszázados joggyakorlatában levő s abból most kiverni akart kivételes exponált helyzetű, nagy, fényes, vezér egyház csak megkérdettségig is.

nyen sdta az isten . . . nem, nem, azt oda fenn ne mondd el! Az angyalok haragudnának reád, buba! . . . Dobai itt a Suta Gál Rébék házában boltot nyitott, abban árulták az édes rozsolist! . . . Jó ital! Aztán kétszer jött a jég, aztán a fináncz, aztán a végrehajtó, aztán egy ur, aki földet akart venni egy másik ur, aki erdőt akart venni, egy harmadik ur . . . sok-sok ur, a kik adták a tanácsot: „Albin, ne bolondozz, szép pénz háromszáz pengő, hat negy, hat öt? . . .

Aztán meghalt az asszony, avval punctum! . . . Jó asszony volt, őt is meglátod, buba, mond meg neki is, hogy áldom a haló porában is! . . . Egyszer megvert, jaj be jól tette! Aláírtam Csépi Estánnak a vekszlit! Ezért vert meg. . . Erre az ördög koholta papirosra ráment a kaszálló, a többire a többi . . . Mind mond el sorjában szépen alvó bogárka te! . . .

A zöld üveg tartalma fogyott, a gyertya is fogyott. Feljebb kellett a bádög gyertyatartóban a gyertyát taszítani. A kicsi buba pedig nem szólt semmit.

— Azt ne mond el, hogy Julis Bras-sóba ment, arról ne beszélj! Ha kérdezik ki vagy: mondd Isten a járdéka! . . . Mond, hogy Ábris apónak ránczigtáld a bajuzát, s ő ezt mondta: Gingalló! Gingalló! . . . Mond meg, hogy a szívet megmozdítottad . . . Holnap pedig beleteszlek a kicsi gödörbe! Aztán faragok egy keresztet. Francsi sógor befesti kékre, rapingálja „Baba” . . . Ez meg lesz holnapután . . . Akkor veszem a faragó fejszét, elindulok gyalog Magyarországra, Arad megyébe, a hol a nagy urak erdőt vágatnak, fej-fát faragtatnak, . . . hanem oda nem viszlek téged, pedig ott mont lisztből sült kenyeret eszem, s minden vasárnap két liter

Pedig, és ez a második, amire még rámutatni akarok — ha megkérdedezik az egyházat, okmányszerűleg nyer bebizonyítást, hogy nem áll, tehát tényállás ellenes a vádemelőnek az az állítása, hogy a debreczeni egyház ön maga tehát hatalmilag vonná kimagát a felügyelete és ellenőrzése alul; mert eltekintve attól, hogy hatóságokról szó se lehet, hanem csupán egy hatóságról, t. i. az egyházmegyéről, először is nem általánosságban, úgy amint az odadobva van, hogy a felügyelet alul az egyház teljesen ki lenne véve, mert hiszen számadási, lelkész, tanító-választási stb. stb. dolgokban egyaránt gyakorlatban van az egyházmegyének s az egyházmegye fejének, az esperesnek törvényadta joga; kivétel csak az, hogy egyházunkba az u. n. Canonica visitatióra, iskolalátogatásra nem az esperes és társa járt, hanem teljesítette ezt, azonban az egyházmegye nevében és megbízásából, az egyház egyik lelkésze és az egyház erre rendelt szerve, de nem önhatalmulag, hanem az egyházmegye elöljáróival 20—1884. számú nyílt megállapodás erejénél fogva. A vádiratnak tehát, mely megtagadta a debreczeni egyház jogát a multa és jelenre s mely törvény elleni engedetlenséget vet az egyház szemére: egy szemernyi igazsága sincs.

bort iszom! . . . Nem kettőt, hármat, négyet sokat . . . És nem jövök vissza ide soha! . . . Baba, ezt se mondd meg oda fenn. Ezért megtalálnának haragudni oda fenn! — Inmár új házak nőttek ki a földből, azokban új lakók laknak. Puskas Imre is lerongyosodott, Barkó Dani is elszármazott, a télen megfagyva találtak a keresztnél György Illést, a kinek hat ökre volt, . . . a keserűség és szegény vitte a sirba Máthe Ferenczet, . . . a zekéről lefoszlott a sujtás, a csizmából télire lett boeskor . . . a polgárból kuncsorgó napszámos . . . Előbb imádkoztunk, aztán káromkodtunk, utóljára kibugygyant szemünkből a könnyű . . . Buba! lásd megsiratlak! . . . Kicsi napsugár elszaladtál . . . ne menj még no . . . hé kicsi napsugár!

A gyertya elaludt. Kerekas Ábris reá hajtotta fejét a koporsó szegletére és — ő is elaludt.

Dermesztő hideg és vak setéség volt a házban.

— Mi pedig virrasztunk és fájdalmas kétség ül a szívünkre. Ő ebben a vak setéségben látni szeretnők, hogy a ki felett virrasztunk a szívnek melegével, a léleknek makacs hitével: alszik e csupán, avagy meghalt? Odafenna magasságbéli Isten hajlékában csillagok égnek, s minket megszáll türelmetlen, beteges lázzal a reménység:

— Virrasztók, még nem késő, ébresztétek fel az alvót! . . .

Ébredjétek! A föld szive egyet dobant, a kinek egy-egy sirja van szülőfaluja temetőjében, az a sir kösse oda, el ne eressze! Vegyétek elő a faragó fejszét, a kaszát, a kapát, az ásót, szántsátok, vessetek . . . Kezdjétek ott, ahol apáitok — foglaltok vissza verejtékes munkával azt, a mi a tiétek volt!

Egyházunk előtt azonban nem állott más út, mint tünni az erősebb hatalmát, mert az egy percze sem jutott eszébe, hogy rámenjen a lépre, csak hogy az esperes látogatásától meneküljön, hatalmas egységét áldozatul dobja, hogy magamagát földarabolja.

Ösmerjük nagyon jól az osztrák politika régi jelszavát: *divide et impera*. Tudjuk, hogy az egységes debreczeni egyházat lenyügözni, a hatalmi befolyás igájába hajtani senki fiának sem fog sikerülni soha, valamint tudjuk nagyon jól, hogy amit az erőszak vett el, azt az idők kedvezőbbre fordultával visszaszerezzük és tudjuk végre azt is, hogy ennek a kedvezőbb fordulatnak immáron a küszöbén állunk.

Türtük hát egyszerűen amit az erőhatalom reánk octrojált. Türtük az esperesi visitációt és sajnálkoztunk a vergődő erőfeszítésen, a mely azt a lehetetlen feladatot akarta megoldani, hogy az egyház óriás ügykezelését, vagyonkezelését, pénzkezelését, tanügyét, lelki s szellemi vezetését és a többit, a miknek alapos átvizsgálására hónapok kellenek, pár hét alatt vigye keresztül. És mosolyogtunk a mikor a hibának árnyékát sem találván, mondva csinált kifogásokkal számolt be a jelentés az egyházmegyének, a miből megtanultuk egyebek között, hogy csak egy példát hozzak fel, hogy ez az egyház látogatás ösmeretével sem bír — mit szintén vizsgálnia kellett — az irattári kezelési rendszerek között a legtökéletesebb, a minisztertől a községhez, a curiától a járásbírósig alkalmazásban levő ügycsomó szerinti kezelesnek amiért is ennek a rendszernek — mindenek méltó ámulására — ugyancsak neki is ront.

Sajnálatos ugyan, hogy ez a semmi gyakorlati hasznót nem hajtó esperesi vizsgálódás az egyháztól minden évben elvisz egy néhány száz koronát, a minek pedig tudnánk jobb befektelési helyet is találni, de azért elszenvedjük, minthogycsak ez az egy módja van annak, hogy az egyházunk egysége ellen intézett támadást elhárítsuk.

Nem; földarabolni magunkat — a harakiri még olyan buzgó ajánlása mellett is — nem fogjuk, de sőt inkább nagy lelki megnyugvással constatáljuk, hogy ime ez az első nagyobb-szerű támadása Dégenfeld Józsefnek dugába dőlt.

Árulás II. Rákóczy Ferencz szent emléke ellen.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Aminap, szombaton olvastam valamit a „Debreczen“-ben a dalárda elnökéről Márk Endréről, a dalárdáról, II. Rákóczy Ferencz sirjáról no meg egy elmaradt koszoruzásról

és mikor azokat a sorokat olvastam, a legmélyebb megbotránkozásomnak adtam kifejezést a fölött az elítélendő cselekedet fölött, mit egy debreczeni dalárda Márk Endrével élükön elkövetett.

Városszerte megbotránkozással pertraktálják ezt az esetet és mivel kétség sem fér hozzá, lévén minden dalárdistának tudomása róla, a legnagyobb meglepetéssel látjuk, hogy e rémes vádra egy szava sincs a megváltottnak.

A lapokban annak idején publikáltak, hogy a dalárda elmegy Konstantinápolyba és megkoszoruzza II. Rákóczy Ferencz sírját. Elmentek és vissza is jöttek, **de nem koszorúzták meg a sírt**, mert az osztrák követ értesére adta Márk Endrének, hogy az esetben, ha nem tesz le szándékáról: nem kap a szultántól kitüntetést. És ő letett szándékáról egy ordó miatt; levelezett, félredobott minden hazafias érzést magáról, egy nyomorult csecsebecse miatt.

Aztán mikor hazajött, megkapva a vérdíjat, felültette az egész sajtót, az egész közönséget, hogy megkoszorúzták II. Rákóczy sírját. Ez a vad.

És ilyen súlyos, rettenetes vadak után ez az ur, ki nemrégiben még mint képviselő jelölt is szerepelt, azt akarva, hogy az a polgárság válassza meg, melyet felültetett, **hallgat mint a sir, amikor ilyen szörnyű vádat a szemébe mondanak.**

Azzal vádolják, hogy meggyalázta a Rákóczy dicső, szent emlékét s hallgat, mert talán azt gondolja:

— A ki engem ösmer, elsem hiheti ezt!

Hallgatásával megerősíti a vádat, beösméri, hogy ő, a ki itt az ország ez ősi magyar fészkeben „társadalmi előkelőség”-nek tartja magát, a ki politikai szerepet visz és kanál minden lében, az egyházkerület ügyésze, naponként bejár abba a kollégiumba, melynek hazafias ifjúsága csak a napokban adta fényes tanujelét hazafiságának s annak, mennyire szentnek, dicsőnek tartja Rákóczy emlékét,

Ha ő is meggyalázza a Rákóczy emlékét, akkor — nagy Isten! — mire várunk?

És mitszól mindezekhez az ügyvédi kamara?

„Szeretett” elnökének vall egy embert, a ki magán hagyja száradni azt a gyalázatos szörnyű vádat, hogy egy nagyon is kétes értékű török rendjelért meggyalázta Rákóczy Ferencz szent emlékét, aki etényével — ha igaz — megbélyegzte ezt az ősi magyar várost, amely hazafiságban mindig elől járt.

Megtűri-e tovább is a kamara kebelében, sőt az elnöki székbe dicsőíti-e s nem tartja-e szükségesnek, hogy igazolásra hívja fel; ha már ő önként nem cselekszi ezt; igaz-e, hogy olyan bünt követett el, mely egyetlen a hazaárulással.

E kérdés, eme rettenetes vád felett nem lehet, nem szabad úgy egyszerűen el-siklani, mert ha igaz e szörnyű vád, a **megvetés** csekély valami az ő érdemeinek

megjutalmazására s a debreczeni társadalom, mely eddig kebelén melengette Márk Endre urat, az ő megérdemelt jutalmát fogja neki kiutalványozni.

(—e—)

A modelljének áldozata.

A művészetének vértanúja lett a fővárosban egy fiatal magyar szobrász, a magában a legderakabbak és a legmagyarabbak egyike, akit újabb művészetünk felmutathat. Nagy Kálmán szobrász halála megrendítő volna akkor is, ha nem olyan végzetes módon következne be. De a körülmények, amelyek pusztulást okozták, szinte vértanúsággá, a hivatás vértanúságává avatják a fiatal művész halálát.

A budai Korvin-térre tervezett millenáris kut pályázaton általános feltűnést kellett Nagy Kálmán fiatal szobrászunk pályázata. Juhait itató magyar juhász komoly nyugalommal áll ott kedves állatai között, míg a juhok egymás hátán szorongva-tolva plasztikus tömegben, mohón szűresőlők a vizet. A pompásan megragadott téma, a kudisítás ez új motívuma, a szobrászati munka ereje és szépsége mindenképp emeltek a Nagy Kálmán művét és neki juttattak a kut megalkotását.

A fiatal művész hozzáfogott műve megalkotásához. Mint lelkiismeretes művészember, a természet után akarta juhait megmintázni. Szegény ember létere azonban csak úgy kez alatt vásárolhatott egy kis baranykát s azt modellül használva, szorgalmasan dolgozgatott. Alig volt nála pár napig az állat, egyszerre betegség jelei mutatkoztak rajta. A művész semmit sem sejtve ápolni kezdte kis baranykáját, de végre is kénytelen volt tudni rajta. A kis modell ellűnt, de rettenetes emléket hagyott maga után. Száj és körömfajása volt, melylyel művészgárdáját is megfertőzte.

Öt-hat hét előtt Nagy Kálmánon egyszerre aggasztó tünetek jelentkeztek, lehangolt lett, fázott, forróság és borzongás felváltva léptek fel rajta. Szájában fájdalom támadt, foghúsa gyuladásba esett. Fogorvost hívták, a ki kezelni kezdte a művészt, úgy hogy szája kissé megjavult. De láza azért nem szűnt meg.

Csakhamar torkában lépett fel a fekélyes mandulagyulladás, láza egyre növekedett, hideglelés is gyötörte. Így telt el ismét egy pár nap, amikor rendkívül heves belhurut lépett fel a betegnél. Ereje rohamosan hanyatlott, hozzátartozói hiába ápolták, hiába hívták el hozzá Schächter Miksa egyetemi magán tanárt.

Hosszas kínlás után végre Schächter tanár ajánlatára beszállították őt az egyetem első sebészeti klinikájára, a hol Dollinger Gyula egyetemi tanár azonnal vizsgálat alá vette, de már késő volt.

Az egész szervezetre kiterjedő lépferője támadt, a mit eddigéig alig sikerült az orvostudományának leküzdenie.

Nagy Kálmán tehát áldozatul esett a maga lelkiismeretességének és modelljének. Elveszett, mielőtt fiatal életének eddig legnagyobb művét teljesen befejezte volna. Mennyi erő és mennyi jó érzés volt ebben a fiatal művész emberben, aki ezt a nemzeti vonást a műveiben is olyan pompásan ki tudta fejezni.

Kis zsáner szobrai, kivált a nemrégiben kiállított két magyar parasztalakja pompás példái voltak nemcsak művészi kvalitásainak, de annak is, mennyire belelátott a magyar nép karakterébe ez a hatalmas születésű, fiatal, alig harminczéves művészember.

És ott áll műve befejezetlenül. De bizonynyal nem fog úgy maradni. Művészársai bizonyára módot találnak rá, hogy ami végső simitás még hiányzik a millenáris kútról, megadassék neki. Hadd hirdesse a művész nevével legalább az a mű is, a melyért élete elveszett.

NAPI HIREK.

A husárcsarnok ügye.

A főmérnök Barnum csodájainak egyike, a husárcsarnokról szól ismét a nota. Tudja, ösmeri mindenki a főmérnöki talentum e csodaszüleménye ellen mennyi jogos panasz merült fel s tanács elé is kerültek ezek a panaszok, de a tanács megoldani a kérdést sehogysem tudta, hiába, (ez esetben nem sikerült a főmérnöknek a tanácsot hipnotizálni s így esett meg az a másik csoda, hogy a tanács olyan határozatot hozott hogy a kinek nem tetszik ott, kiköltözhet, másfelé nyithat üzletet. A husárcsarnokosok; helyzetét bizony aligha irigyli a főmérnök ur is. Az állatseregletbe illő s hasonló ketreczekért fejenként 120. 140.-től 180. frt. bérösszeget is fizetnek a szegény árusasszonyok, kik miután látva, hogy az átalakításból már nem lehet semmi, most azt a beadványt intézték a tanácshoz, ha már másképp nem segíthet rajtuk, legalább ezzel könnyítsen helyzetükön, hogy a túlmaras bérösszeget szállítsa le felére s ez esetben nem távoznak el a husárcsarnokból. Ha nem veszi figyelembe kérelmüket a tanács s a bérösszeget meghagyja, nem maradnak meg a csarnokban. A borjuhasárusok kérelme jogos és méltányos. Igaz ugyan, ha teljesíti a tanács kérésüket, a főmérnök ismét zugalódnai fog, mert nem jövedelmez oly sokat a bérház, de ha nem teljesíti kérésüket, az esetben még többet ráfizet a város a főmérnök eme passziójára s kidobta még azt az összeget is, melyet a husárcsarnoknak nevezett Barnum csodába beleépített a főmérnök. Kérésük a legméltányosabb s hisszük, hogy a tanács teljesíti is kérésüket.

Kinevezés.

A pénzügyminiszter Matyasovszky István debreczeni becslobiztosai gyakornokot ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá és kataszteri helyszinlelési becslobiztosá nevezte ki.

A magyar és a bécsi gyógyszerkorkák.

A rendőrség a főorvos átiratára nagy buzgalommal kobbazza el a Borsy-féle permetefü-csukorkákat, melyekre semmi törvényes alap, semmi ok nem volt, mert vegyelemzésileg ki van mutatva, hogy sem nem ártalmas, sem nem titkos összetételű. Mikor ezzel a kérdéssel foglalkoztunk, erősen hangsúlyoztuk, hogy itt, jelen esetben a magyar ipar üldözéséről van szó s hogy mennyire igazunk volt, ma bizonyosságát szolgáltatva egyik olvasónk, ki elhozott egy doboz bécsi „Viktor Schmidt & Söhne”-féle Brust-Malz Bolbons-t, melyet tegnap d. u. vett egyik helybeli fűszerkedésben. És hogy

82761
SSCAI
83757

ezt is hirdetik mint gyógycukorkákat, igazolja a dobozon található következő felírás:

Diese Brust—Malz—Bonbons sind als ein vorzügliches Mittel gegen Husten, Heiserkeit etc. von medicinischen Capacitäten anerkannt.

Ime az osztrák, bécsi gyártmányt szabad árusítani lehet hirdetni mint gyógycukrot, de a magyar gyártmányt elnyomják elkobozzák, mert hizlalni kell a bécsi gyárosokat.

Ez a magyar ipár védelme s pártolása? Ha a magyar gyártmány gyógycukorkénti hirdetése s árusítása törvénybe ütközik, miért engedik azt meg a bécsieknek, miért nem követnek el azok törvénybe ütköző dolgot. Erre feleljenek a magyar ipar üldözői, a magyar gyártmány elkobozói!

Kossuth Ferencz állapota.

Kossuth Ferencz, a függetlenségi és 48-as párt beteg elnöke, tudvalevőleg üdülés céljából Olaszországba utazott hosszabb időre. Mint írják, a pártvezérre e pár napos üdülés is már rendkívüli hatással van. — Arcszíne üde, czuzos fájdalom teljesen megszűntek s kitünően érzi magát, bár pihenése ott sem teljes, mert a hazai politika folyását élénk figyelemmel kíséri s a pártügyekről naponta tudósítást vesz, sőt egyes dolgokban a távolból intézkedik is. Kossuth több hétig marad olasz földön.

A polgármester szabadságon.

Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester a tegnap reggeli gyorsvonaton menyével, özv. Simonffy Bélával családi ügyben Budapestre utazott. Az ősz polgárnagy 8-10 napig időzik a fővárosban s ez idő alatt a polgármesteri hivatal vezetését Komlóssy Arthur főjegyző polgármester helyettes teljesíti.

Belépés a Kossuth-pártba.

Visontai Soma országgyűlési képviselő, ki eddig a Szederkényi Nándor elnöklése alatt álló Ugron-párthoz tartozott, ma belépett a függetlenségi Kossuth-pártba.

A dalegylet nyilatkozata.

A déli órákban egy „Kivonat”-ot kaptunk a dalegylettől, mely a dalegylet választmányának üléséről szól s a mely czáfolja a lapunk szombati számában „Árulás II. Rákóczy Ferencz szent emléke ellen” cz. közleményünkben foglaltakat.

A dalegylet „Kivonat”-ának azzal a megjegyzéssel adunk helyet: fentartjuk a jogot, hogy a közlemény írója arra reflektálhasson. A beküldött nyilatkozat így szól:

Kivonat a „Debreczeni Dalegylet” igazgató választmányára által 1902. évi febr. 24-én tartott ülés jegyzőkönyvéből. Jegyző előterjeszti, hogy a helyben megjelenő „Debreczen” című lap február 22-iki számában a dalegyletet mélyen sértő cikk jelent meg: „Árulás II-ik Rákóczy Ferencz szent emléke ellen” czímmel. E cikk felolvastatván, bár az egyleti választmány annak minden pontját mint tendencziózus hazugságot visszautasítja, a nagy közönségre való tekintetből — és csakis ebből — a cikkvégen foglalt kérdésekre a következőkben válaszol: A Konstantinápolyi ut czélja a török-görög háboruban elesetteks sebesültek családjainak fel-

segélyezésére rendezendő hangverseny volt. A választmány arra nézve, hogy Rákóczy Ferencz és Guyon tábornok sirjai a dal egylet által megkoszorúztassanak, határozat nem hozott. Az egylet kránduló tagjai között azonban megbeszélés tárgyát képezte az, hogyha már Konstantinápolyba megyünk, a két szabadsághős sirjánál a kegyelet adóját rójuk le. E megbeszélés folytán Donogán István tagtársunk, mint más alkalmakkor is a mikor külföldi utra mentünk hozott magával nemzeti színű szalagot. Koszorúzás azonban nem történt, mert ott koszorut nem kaptunk, de időnk sem volt utánna járnunk, mert megérkezésünk után haladéktalanul indulnunk kellett Rákóczy sirjához, ha oda egyáltalán elakartunk menni. Arról értesítettek ugyanis bennünket hogy a rendfőnök elutazása miatt oda később be nem juthatunk. A nélkül tehát, hogy csak az ut porát is leráztuk volna magunkról megérkezésünk után haladéktalanul a Rákóczy sirját kerestük fel, ez volt első utunk Konstantinápolyban. Mind a két helyen tehát azzal róvtuk le a nemzeti kegyelet adóját, hogy a szentelt sirok felett gyászadalokat és a szótartot énekeltük el.

Mint hogy a kérdéses cikkben arról is omlítés van tette, hogy az utra elkötetett a dalegylet alapítványi tőkéje. A választmány utal az 1899 évi számvizsgálói jelentés és közgyűlési határozatra, a mely szerint az alapítványokból kölcsön vett összeg már a következő évben az utolsó krajezarig vissza fizettetett.

Péter Gábor
jegyző.

Márk Endre
elnök.

Istentisztelet.

Az ágost. hitv. evang. templomban szerdán d. u. 3 órakor bőjti istentisztelet tartatik.

Összeegott gyermekek.

A szülői gendatlannágnak esett áldozatul tegnap délelőtt Ujpesten két kisgyermek. Szenesi Béla gyári munkás Baross-utca 33. szám alatt levő lakásáról feleségével délelőtt 10 órakor eltávozott és két kis gyermekére, a négygyéves Margitára és másfél éves Bélára rázarta az ajtót. A magukra hagyott gyermekek valahogy gyufára bukkantak és azzal játszadozva, meggyújtották ruháikat. A szomszédok csak akkor lettek figyelmesek a veszedelemre, a mieor már az ajtó és ablak nyílásain tödült ki a füst. Gyorsan betörték a lakást és elfojtották a tüzet, a szerencsétlen két apróságot azonban már nem tudták megmenteni. Mind a kettő összeegott. Holttesteiket az újpesti temető halottasházába vitték. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy kiderítse, kit terhel a felelőség a szerencsétlenség miatt.

Eljegyzés.

Darvas Albert Debreczenből eljegyezte Erber Margitot P. Halomról.

Hunyadi József újabb fellépte.

Vettük az alábbi színházi jelentést: Tisztelettel értesitem Debreczen szab. kir. város n. é. közönségét, hogy készségeggel engedve a közönhajnak, Hunyadi József ur. holnap, szerdán, február hó 26-án még egyszer fellép. Színre kerül ez alkalommal „B” berletben „A falu rossza.” Eredeti népszínmű 3 felvonásban.

Jégtörő Mátyás.

Február hónapjának a hagyomány szerint két ugynevezett kritikus napja van:

másodika és huszonnegyedike. Másodikán Gyertyászentelő Boldogasszony napján tudvalevőleg a medve kikukkan a barlangjából és ha szép az idő, hamarosan visszabujjik mivelhogy akkor még negyven egész napig csunyn idő lesz. Ha azonban süvöltő orkánt, tomboló fergeteget talál a maczkó, akkor szépen megtöri a szemét és künn marad, mert a tél most adja ki a mérgét — ő szerinte — utoljára. A másik kritikus nap a huszonnegyedese, Mátyás napja. — Mátyást a jégtörő melléknévvel ruházták fel. Azt tartják ugyanis róla, hogy ha a vizeken jegeket talál, meleg időt hoz, mely elolvasztja, ha ellenben langyos szellőktől cirógatott, hullámfodros vizek fogadnák, hamarosan beborítja jéggel valamennyit. Nos hát, az idén a maczkó is, Mátyás is elég enyhe időt talált. Most ugyan hidegebb van egy kissé de nincs s ez az aggasztó körülmény. Nem biztos azonban, hogy Mátyás hű marad régi szokásához. Elvégre is, ha annyi szokatlanul kemény hidegben volt részük, miért ne lehetne egyszer enyhe telünk is. Ma már tudunk jeget csinálni tél nélkül is, a mi pedig a koresolyázókat illeti hát lehet koresolyázói akár júliusban is — Dobsinán a jégbarlang nagytermében.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, február 25.

A képviselőháznak ma izgalmas ülése volt.

Elsőnek **Kecksméthy** Ferencz szólt fel a költségvetés ellen.

Utána **Pichler** Győző beszélt, ki a bécsi ármánypolitika titkairól rántotta le a leplet, melynek megakadályozására, ellensúlyozására a kormány képtelen. Majd a szász képviselőkkel foglalkozik. A szászok ellenségei a magyaroknak. Az állami támogatás mellett működő szász iskolák értesítőiben a magyar helynevek németül vannak írva, **Kubik** Béla: Hát szabad ilyet el-
tűrni?

Pichler folytatva beszédét azt mondja, hogy Korodi—Lurtz képviselő Zimándinak Kossuthról írott gyalázó könyvét egy szász iskolának ajándékozta.

Olay Lajos: Gyalázat! Gazember!

Korodi—Lurtz: Ezt már hallottuk.

Kubik Béla: Nos hát elég vastag bőr van a pofáján.

Schmidt szász képviselő az elnök felé fordulva: Ulasitsa rendre.

Természetesen az elnök ezt nem tette, **Pichler** beszéde általános tetszéssel találkozott s a ház minden oldalról gratuláltak neki.

A képviselőház háznagyának jubileuma.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, febr. 25.

Csávossy Béla ma ünnepli 10 éves évfordulóját annak, hogy a képviselőház háznagya. Ebből az alkalomból Csávossyt királyi kitüntetés is érte. Ő felsége udvari tanácsossá nevezte ki. A képviselőház minden pártja társasvacsorát rendez tiszteletére.

baját, csak hogy a hangverseny végre mégis elmaradt. Henrik herceg a nagy vihar ellenére többször sétálgatott és több ízben vendégeket is hívott asztalához. Szombaton délután a hajón levő amerikai és német hírlaptudósítókat fogadta a herceg. Este Washington-ünnepet rendeztek lakomával és hangversenyyel.

Amikor a Kronprinz Wilhelm szombaton este, nagy viharban, a nantucketi tűzhajóhoz közeledett, Henrik herceg a Marconi-féle táviróval angol nyelvű üdvözlő táviratot küldött Roosevelt elnöknek, amelyben annak a reményének adott kifejezést, hogy az elnök fiának állapota javul és azt kívánta, hogy a beteg gyors felgyógyulása tegye lehetővé a hercegnek, hogy az elnököt és az amerikai népet Washington születésének évfordulóján üdvözölhesse.

SZÍNHÁZ.

Másor:

Szerdán. „B” bérlet. Falurossza. Operette.
Csütörtökön. „C” bérlet. Ujdonságnál először A zsaba. Bohózat 3 felvonásban.
Pénteken. „A” bérlet. Ugyanaz.
Szombaton. „B” bérlet. Ugyanaz.
Vasárnap két előadás: délután A két árva. Színmű 5 felvonásban.
Este bérlet-szünetben ujdonságnál először: Katalin. Nagy operette 3 felvonásban.

A svihakok.

(Hunyady József vendégjátéka.)

Teit ház előtt, sikerült estén mutatkozott be a vendégművész, egykor a debreczeni, most pedig a kassai színház népszerű tagja. Felépését a közönség nagy rokonszenvvel fogadta és ezt úgy játékaival, mint hangjával ki is érdemelte. Ami azonban a darab megválasztását illeti, — őszintén megvallva — nem adott jó tanácsot a vendégművésznek, aki bemutatkozásra a Svihakokat ajánlotta neki. Egy az, hogy ezt a darabot a közönség már törül-hegyre ismeri. Az öleletes helyzetek, szójátékok már annyira ismeretesek, hogy az újság-íngere nélkül meglehetősen hatástalanul maradtak. Másrészt pedig a szerep betöltője Nagy Gyula oly pompás játékokat produkált, hogy nehéz annál jobbat adni. S tartozunk azzal az igazságnak, hogy a szerep megjátszását illetőleg az elsőbbséget a mi pompás humor művészeinknek adjuk meg.

Végül Hunyadi Józsefnek temperamentuma is más szerep körében érvényesült jobban. Ugy mozdulataiból, mint hangjából azonnal észre vesszük, hogy az ő tulajdonképpeni otthona a népszínű. S hisszük, hogy a „Bor” mai előadásán hozzáillő szerepben megfogja hódítani a közönséget. Ami a többiek játékát illeti, az előadás nem volt sem jobb, sem rosszabb mint máskor. Kallai Lujza, Komlósi Emma, Szabó Irma, Bárdos, Reviczky ügyesen játszottak és énekeltek. Karcacs, Sziklay, Szabados szüntén

kitettek magukért, esupán az előbbiről kell megjegyeznünk, hogy megfiatalodott t. i. szürke bajuszt tett föl, de a haja fekete maradt, ami kissé furesán festett. Sarkadi megint utólrhetetlen maradt.

(S.—C.)

CSARNOK.

Waterloo.

Eckmann—Chatrián elbeszélése után fordított a: ifjabb Móríz Pál.

Másnap az órák felhúzása miatt kikelt menem a városba. Goulden ur, aggkora miati, rambizta a mestersegnek ezt a részét. És én már korán távoztam hazulról. Az ejszakai erős szelvész megtepaszta a lombokat. Már bontogattak a tábor oltárokat is; darabonként hordták szét, a ki a mit adott az oltárhoz. A gyertyatartókat, a virágos cserpeket a szőnyeget, mind szertehorták. Magamban szomorúan elmelkedtem: „Megtartottátok a gyász-misést, hát most már ugy-e boldogabbak vagytok? Majd felvidámulnék én is, csak az a engedély levél érkezne meg. Egem ugyan enekézóval nem fizettek ki. Igaz hogy a császár idejében a spanyol földre Oroszországba is elmasirozott a fiataltság; de legalább a házasságot nem gátolták a miniszterek. Azt szeretném én tudni, hogy miről jó a béke, ha nem a házassághoz!

Egész felhevültem. Dühösködtem az egész világra, de különösen XV. II-dik Lajosra, Artois grófra és az emigransokra. És dühömben így dörmögtem:

— A nemesség csak bolondítja a népet.

Midőn haza érkeztem, Goulden már asztalt terített. Reggelizésközben előadtam a bosszúságot. Gazdám nevetve jegyezte meg:

Vigyázz magadra, vigyázz Józsi fiam; ha hovatovább így dühösködsz, rád fogjak, hogy Jakobinus vagy.

Majd fellállott, kinyitotta a szelvény ajtót. Ugy vettem, hogy békítő poharukat akar velem üríteni és a poros palackot kekeresi, de másként cselekedett. Szeles yörös pecsétes négyszegletes hatalmas nagy levelet nyújtott át.

— Józsi fiam! Ez a levél meg neked szól. Werner zsendár hozta.

Dobogó zzzivel nyultam a levél után. Zavarodott tekintettel vizsgáltam a külséjét.

Még Goulden ur biztatott.

— Soh' se bámuld! Szakisd fel!

Minékutána felszakítottam belüzzigetni kezdettem az irást; de időbe került, míg nem örömben így kiáltottam fel.

— Goulden ur! Hisz ez az engedély levél!

— Gondolod?

— Ó, igen! Ez az engedély levél!

Goulden ur látván kitörő öröömöt, nevetve inderkedett velem:

— Hát még mindig gazember az a miniszter?

Csak annyit mondtam rá:

— Már megbocsásson Goulden ur, de én nem értek a politikához. Fő az, hogy megérkezett az engedély levél, a többi nem az én gondom.

Gazdám nevetve kiáltotta:

Ó, te jó József, jó József!

Láttam hogy, hogy trefalkodik, de biz én most azt sem vettem a szívemre; hanem dobogott az örömtől a szívem, midőn Katiczámra gondolva mondtam:

— De most Katiczát is, Grédi nénit is értesitem erről a nagy örömről. Majd kiszalajtom hozzájuk a fiatal Chardront.

De az én jószágos gazdám meg inkább megörvendeztetett.

— Már akkor csak inkább eredj magad!

— De hát a dolog, Goulden ur?

— Ó, hadd? Ilyen örömben ugy sem izlik a munka. Csak eredj gyermekem! Siess! Nem a te kezébe való most a babra munka... Hisz az örömtől csakugy röpked a szemed.

Nem vártam több biztatást. Felugrottam. Örömben, boldogságomban még sírtam is. Még jó gazdám is megcsókoltam. Aztán pedig, ahogy voltam, ugy elszaladtam. A boldogság valóságosan, megrészegíti az embert. Én is ugy öröm bódulva rohantam, hogy csak akkor vettem észre, mikor már alig 2-300 lépésre lehettem a kis falunktól. Midőn szemembe ragyogtak kis falunk ablakai, ekkor szedelőzködtem össze, mintha csak valami édes alomból ébredtem volna fel. Még egyszer végig olvastam az engedély levelet.

— Ez valóság... Való igaz! Ó mi csoda boldogság. Hat ok vajon mit szólnak hozzá?

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

Kérőzösködő. Benedek J. dr. orsz. képvis. lapunk főszerkesztője holnap már nem lesz ideháza. Ma este utazott fél Budapestre s hosszabb ideig marad ott, hogy részt vegyen a képviselőház tanácskozásain.

K. G. Kolozsvár. Értésére adtuk már, hogy azaz ur nem mérnök, mert nincs még oklevele. Őa nem ismeri eléggé a helyi viszonyokat. A mérnöki hivatal olyan nagy szemelyzettel rendelkezik, hogy teljesen felesleges is az az állás, melyet szóban levő ur ezidőszert is még mindig ideiglenesen betölt, mert az állás betöltéséhez szükséges előtanulmányokkal nem rendelkezik. A középítkezések teljesen szünetelnek s kihatás sincs arra a város jelenlegi rendezetlen pénz-ügyi viszonyai mellett, hogy egyhamar építkezzenek, így csak a város gazdalkodásának előnyére válnék, ha azt az állást teljesen beszüntetnék, melyhez az az ur a multban teljesített kortes szolgálatok révén jutott.

Fekete, fehér és színes 60 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, sávos, koczkázott, mintázott damastok stb. (circa 240 különféle minőségben és 2000 különféle színben, rajzban stb.)

Menyasszony-selyem	65 krtól	— 14 frt	65 krig
Selyem-damaszt	65	— 14	65
Selyem-kelmék öltönyöknek	8 frt 65	— 42	75
Selyem-foulard nyomtatással	60	— 3	65
Báli selyem	60	— 14	65
Selyem grenadin	80	— 7	65

méterenként portó és vámentesen a házhoz. Minták postafordultával, Schweizba kétszeres levélpostá.

G. Henneberg selyem gyáros Zürich

(cs. és kir. udv. szállító.)

Henneberg-selyem

Helyreigazítás.

A Csokonai kör által rendezett és igen szépen sikerült székely akció ünnepségei alkalmával — Vasárnap délelőtt a Bika szálloda ezüstermében tartott szűkebb körű ebédről lapjaink úgy emlékeznek meg, mintha azt — Komlóssy Arthur alelnök adta volna. Az alelnök ur által fölkérte annak a kijelentésére, hogy azon ebédet a székely vendégek tiszteletére nem ő, hanem a Csokonai-kör rendezte.

Szérum a vörheny ellen.

Leyden berlini orvosnő egy szenzációs fölfedezéssel lepte meg nemrég a tudományos világot. Leyden a vörhenyből kigyógyult emberek ereiből kieresztett vérből készített szérumot, asszisztensének, dr. Blumenthalnak metodusa szerint és tizenöt páciensen tett kísérlete fényes sikerrel végződött. Őt esemben a súlyos láz és egyéb tünet a szérummal való beoltás utáni napon tökéletesen elmúlt, de a többi súlyos esetben is feltűnő és gyors volt a hatás. Leyden tanár úgy jutott a fölfedezéshez, hogy kuafri kezdte, mi okozhatja azt hogy vörhenyből kigyógyult emberek soha többé vissza nem esnek ebbe a bajba. Eközben arra meggyőződésre jutott, hogy a kigyógyult emberek vérében kell valamely szernak ön magától képződnie, amely védőanyag marad és ezt a védőanyagot akarja ő a megbetegedett emberek vérebe átvenni.

Iskolaszéki ülés.

A debreczeni ev. ref. egyház isk. széke febr. hó 26-án d. u. 4 órakor az egyház tanácsstermében ülést tart.

Magyar táncz.

Ez uton óhajjuk szíves tudomásukra juttatni azoknak, kik voltak szívesek megígerni a magyar táncz tanulásában való szíves részvételüket, hogy az órák megkezdése végett szerdán f. hó 26-án este 8 órakor Alföldy Károly táncztanár úrnál megjelenni kegyeskedjenek. A magyar vizalmi bizottság.

Czigánybál.

Ez év márczius 5-én nagyszertű cigánybál lesz a Koronában. Kiss Gyula és zenekara, kik e bált rendezik, mindent elkövetnek, hogy a mulatság igazán jól sikerüljön. Érdekessége lesz a bálnak az éjjel után bemutatandó nemzeti körtáncz, melyet 12 jelmezes pár fog tánczolni. Az érdeklődés már is nagy e tánczvizgalom iránt.

Közgyűlés.

A debreczeni cipész eszmadia munkások és kisiparosok szakszervelete vasárnap délután tartotta meg évi tisztújító közgyűlését, az ipartestület tanácsstermében. A gyűlést Szeplaky József egyleti elnök vezette. Az évi jelentés és a számadások tudomásul vétele után, mely a legszebb eredményt tüntette fel a tisztújítás következtében, melyvel óriási vihar keletkezett, az eredmény az lett, hogy nagy lelkesedéssel Szeplaky József újból elnökke megválasztatott. Alelnök lett Sapi István, jegyző Nagy Lajos, pénztárnok Elek Ferencz, ellenőrzőbizottság Varga József, Varkoly Gyula, Székely Sándor, könyvtárnok Püspök Sándor, választmányi tagok Cziczó Lajos, Réthy György, Cziczó János, Stempel Mihály, Madai Imre, Keeskés Péter, Kandra Mihály, Homonnai László, Farkas József, Major József, Grega László, Bakóczy János, Hudák András, Kiss Sándor, Balogh István, Csathó Gábor, Bokor Mihály, Géder Sándor, Takács Lajos, s. Léka János, póttagok Biró Károly, Böszörményi János, Püspök Sándor, Varró Lajos, Szatmári Károly és Molnár Adam.

Adomány az ingyen kenyér javára.

N. N. 1 korona 60 fillert küldött szerkesztőségünkbe az ingyen kenyér javára. Az adományt eljuttattuk Varga Károly urhoz, az ingyen kenyér bizottság pénytárnokához.

A kinzás miatt megőrült.

Párját riadózó eset történt a napokban Szent-Iván községben, ahol az eset valóságos forrongásba hozta a lakosságot. Boszner Ferencz szentiváni lakos pár évvel ezelőtt még mint esendő szolgáló s ez alkalommal megismertette ott Szent-Ivánon özvegy Duser Jakabnéval, aki nálánál jóval idősebb, de vagyonos asszony volt. Boszner addig jart az özvegy asszony után, hogy viszony keletkezett közöttük és a mikor Boszner a csendőrségtől megszabadult, feleségül vette Dusernéét. A házasság eleinte boldog volt és Boszner annyira behalózta az asszonyt, hogy fele vagyonát rá is iratta és ezenkívül mind kettőjüket biztosította az asszony 10—10 ezer koronára Boszner nem elégedett meg ezzel a vagyonnal. Az elmúlt heten szándékosan összeveszett a feleségével, az asszony kezeit hatrakötötte, száját betömte és a kamrában odakötötte egy oszlophoz. Ezután a padlásra egy akóshordót vitt föl, azt megtöltötte vízzel a menyezeten keresztül nádesővel hideg vizet csöpögtetett az asszony fejére. Amegkötözött asszony se mozdulni, se kiabálni nem tudott, így volt kikötözve egész éjjel s a jéghideg víz csep-penkint hullott a fejére. A szerencsétlen asszony ettől a kinzástól másnap megőrült. Rügget a férj eltávolított minden gyanusát és maga jelentette az előjárásnál, hogy a felesége megőrült. Bosznernek egy 12 éves leánykát tartott örökbe. Ezt a kis leányt Boszner a kinzás estején elküldte hazulról, a leány azonban visszaszökött s megleste hogy mi történt a kamarában. Az esetet a leány elbeszélte a szomszédoknak s így kiderült a titok. Az örült asszonyt a tebolydaba, a férjét pedig a bőrtömbbe szállították s s vagyonuk gondozása iránt az előjáróság intézkedett.

Rablók a postán.

A máramarosmegyei Kurdok községben — mint Máramaros-Szigetről írják — a véletlen akadályozta meg, hogy az ezreket tartalmazó postaszekrényt el nem vitték. Két oláh legény megtudta, hogy sok pénz gyűlt össze a postán és belopódzott a pinczébe. A postahivatal vasszekrénye ugyanis a pinczeben van megerősítve, azért először is ketté kellett szelni a pincze gerendazatát, hogy a pénztár a pinczebe zuhanjon. Ott azután egészen nyugodtan végezhetek volna s a náluk levő vesőkkel és fejszékkel könnyen fölfeszítheték volna a vasládát. A postakézelnő, ki a szomszéd szobában alud, észrevette, hogy betörők jarnak a postán s ezért elővette revolverét és kilőtt az utzara. A betörők a lövésre megugrottak és ott hagyták a már már kezökbe hullott zsákmányt, de a feszítőeszközöket és baltákat ott felejtették. — A csendőrség Orgics Györgyöt, a kinek a fejszékere ráismertek, már elfogta, de ez meg nem vallotta be, ki volt a társa.

Küzdelem a farkassal.

Máramarosban nagyon elszaporodtak a farkasok, úgy, hogy a vármegye több helyt engedélvezett hivatalos vadászatokot és a méreggel való pusztítást is több helyütt jóváhagyta. F. hó 19-én Felső Rózsa határán a híres rónaszéki sóbányák szomszédságában nagy küzdelem volt egy juhászbojtárnak egy farkassal. Láva Mihály 18 éves suhancz a juhait őrizte, mikor fényes nappal a nyáj

közé csapott egy ordas. A bojtár komondorát utána uszította a farkasnak és maga is utána vetette magát. Az ordas ekkor a bojtárlegénynek esett, földre rántotta és véresre marta. A nagy komondor akkor a farkason termett és fojtogatta a farkast, de a vadállat kiszabadította magát és megugrott. A bojtárlegényt véres testtel a máramarosszigeti kórházba szállították.

Kamarai közlemények.

M. Sziget polgármesteri hivatala közölni teszi, miszerint f. évi febr. 27-én nyilvános árlejtés tartatik a város utcái és tereinek burkolási munkálataira, továbbá a csapat lövész raktár kibővítési munkálataira. — A m. kir. államvasutak igazgatósága a folyó évben feleslegként összegyűlt ócska vas és hulladék eladása tekintetéből f. évi márcz. 8-án nyílt pályázatot tart. — A cs. kir. szabadalmazott kassa-oderbergi vasut igazgatósága az 1904—5. évben pályafeltartási czélokra szükséges talpfák szállítására tekintetéből márcz. 15-én nyilvános árlejtést tart. — A debreczeni m. kir. dohánygyári telepen egy víztartály 2925 kor. költséggel előirányozva építendő. Bejelentési határidő márcz. 18.

Henrik herczeg Amerikában.

New-Yorkból jelentik, hogy Henrik németkirályi herczeg, Vilmos császár öccse, tegnap a Kronprinz Wilhelm Lloyd hajón odaérkezett. A herczeg megérkezésekor valamennyi hajó gőzspija megszólalt. Az amerikai hadihajók és a kikötőbeli örökös üdvözőlő lövéseket telték. A vesztégár állomáson Evans tengernagy törzskarával a Kronprinz Wilhelme szalít és üdvözölte Henrik herczeget, mire valamennyien a parancsnoki hidra mentek és a gőzös a parton összegyűlt néptömeg lelkes kiáltásai között a Hudson folyón fölfelé a 34. utcában levő költőtésig ment. Henrik herczeg ott azonnal a költőtés másik oldalán levő Hohenzollern yachtra ment, ahol Holleben német nagykövetet és Rooseveltt elnök és az amerikai hadsereg képviselőit fogadta.

A Kronprinz Wilhelm szép, napsgaras időben érkezett New-Yorkba. A parton és a brocklyni hidon nagy néptömeg hullamzott, amely a német hajót nagy lelkesedéssel üdvözölte. Az Irving-Place színházban ma díszelőadás volt, amelyen Holleben német nagykövetet és Hohenzollern tisztjeit a legnagyobb lelkesedéssel üdvözölte a közönség. A herczeg nem volt jelen az előadáson.

Henrik herczeg utazásáról még a következő részleteket jelentik:

A Kronprinz Wilhelm-nek Cherbourg-tól New Yorkig való útjáról a következőket jelentik: Amikor a gőzös vasárnap este Cherbourgot elhagyta, szép csillagos est volt. Keddre virradó éjjel egyre erősbödő északnyugati szél fujt, amely kedden viharra növekedett. Délelőtt a szélvész egy hatalmas ventilátort dobott le a fedélzetről, délután pedig a hullámok levetettek egy matrót, aki karját törte. A herczeg tudakozódott a sebesült matróz állapotáról, amely különben kielégítő. A szerdára virradó éjszaka jól telt el. A hajó, amely kedden csak huszonegy tengeri mérföldet tett meg óránként, ismét teljes sebességgel ment egy darabig. Szerdán éjjel a vihar ereje elérte a szélsőbességet kilenczedik fokát, sőt délután ezt is meghaladta. A hajó csavarjai folyton kiemelkedtek a vízből, megrongotva az egész hajót. De azért délután mégis megtartották a csütörtökre tervezett hangverseny főpró-

82761
SSCOT
82761

báját, csak hogy a hangverseny végre mégis elmaradt. Henrik herceg a nagy vihar elonere többször sétálgatott és több ízben vendégeket is hívott asztalához. Szombaton délután a hajón levő amerikai és német hírlaptudósítók fogadta a herceg. Este Washington-ünnepet rendeztek lakomával és hangversenyyel.

Amikor a Kronprinz Wilhelm szombaton este, nagy viharban, a nantucketi tűzhajóhoz közeledett, Henrik herceg a Marconi-féle táviróval angol nyelvű üdvözlő táviratot küldött Roosevelt elnöknek, amelyben annak a reményének adott kifejezést, hogy az elnök fiának állapota javul és azt kívánta, hogy a beteg gyors felgyógyulása tegye lehetővé a hercegnek, hogy az elnököt és az amerikai népet Washington születésének évfordulóján üdvözölhesse.

SZÍNHÁZ.

Másor:

Szerdán. „B” bérlet. Falurossza. Operette.
Csütörtökön. „C” bérlet. Ujdonságul először A zsaba. Bohózat 3 felvonásban.
Pénteken. „A” bérlet. Ugyanaz.
Szombaton. „B” bérlet. Ugyanaz.
Vasárnap két előadás: délután A két árva. Színmű 5 felvonásban.

Este bérletszűnetben ujdonságul először: Katalin. Nagy operette 3 felvonásban.

A színházok.

(Hunyady József vendéjateka.)

Telít ház előtt, sikerült estén mutatkozott be a vendégművész, egykor a debreczeni, most pedig a kassai színház népszerű tagja. Felépését a közönség nagy rokonszenvvel fogadta és ezt úgy jatekával, mint hangjával ki is érdemelte. Ami azonban a darab megválasztását illeti, — őszintén megvallva — nem adott jó tanácsot a vendégművésznek, aki bemutatkozására a Színházokat ajánlotta neki. Egy az, hogy ezt a darabot a közönség már törül-hegyre ismeri. Az ötletes helyzetek, szójátékok már annyira ismeretesek, hogy az ujság ingere nélkül meglehetősen hatástalanul maradtak. Másrészt pedig a szerep betöltője Nagy Gyula oly pompás jatekot produkált, hogy nehéz annál jobbat adni. S tartozunk azzal az igazságnak, hogy a szerep megjatszását illetőleg az elsőbbséget a mi pompás humor művésznőnknek adjuk meg.

Végül Hunyadi Józsefnek temperamentuma is más szerepkörben érvényesült jobban. Ugy mozdulataiból, mint hangjából azonnal észre vesszük, hogy az ő tulajdonképpen otthon a népszínmű. S hisszük, hogy a „Bor” mai előadásán hozzáillő szerepben megfogja hódítani a közönséget. A mi a többiek jatekat illeti, az előadás nem volt sem jobb, sem rosszabb mint máskor. Kallai Lujza, Komlósi Emma, Szabó Irma, Bárdos, Reviczky egyesek játszottak és énekeltek. Karacs, Sziklay, Szabados színtén

kitétek magukért, csupán az előbbiről kell megjegyeznünk, hogy megfiatalodott t. i. szürke bajuszt tett föl, de a haja fekete maradt, ami kissé furesán festett. Sarkadi megint utólrhetetlen maradt.

(S.—C.)

CSARNOK.

Vaterloo.

Erickmann—Chatrián elbeszélése után fordított a: ifjabb Móricz Pál.

Másnap az órák felhúzása miatt kikelt menem a városba. Goulden ur, aggkora miatt, rámbizta a mestersegnek ezt a részét. És én már korán távoztam hazulról. Az eszakai erős szélvész megtépaszta a lombokat. Már bontogatták a tábor oltárokait is; darabonként hordták szét, a ki a mit adott az oltárhoz. A gyertyatartókat, a virágos cserepeket a szőnyeget, mind szerte hordták. Magamban szomorúan elmélkedtem: „Megtartottátok a gyász-misést, hát most már ugy-e boldogabbak vagytok? Majd felvidámulnék én is, csak az a engedély levelet érkezne meg. Engem ugyan enekszóval nem fizettek ki. Igaz hogy a császár idejében a spanyol földre Oroszországba is elmaszírozott a fiataltság; de legalább a házasságot nem gátolták a miniszterek. Azt szeretném én tudni, hogy miről jó a béke, ha nem a házassághoz!”

Egész felhevültem. Dühösködtem az egész világra, de különösen XV. II-dik Lajosra, Artois grófra és az emigransokra. És dühömben így dörmögtem:

— A nemesség csak bolondítja a népet.

Midőn haza érkeztem, Goulden már asztalt terített. Reggelizésközben előadtam a bosszúságot. Gazdám nevetve jegyezte meg:

Vigyázz magadra, vigyázz Józsi fiam; ha hovatovább így dühösködsz, rád fogjak, hogy Jakóbusz vagy.

Majd fellátott, kinyitotta a szekrényt ajtót. Ugy voltam, hogy békítő poharakat akar velem üríteni és a poros palackot kekeresi, de masként eszelekedett. Szeles vörös peccétes négyszögletes hatalmas nagy levelet nyújtott át.

— Józsi fiam! Ez a levél meg neked szól. Werner zsendar hozta.

Dobogó zzzivel nyultam a levél után. Zavartan tekintettel vizsgáltam a külsőjét.

Még Goulden ur biztatott.

— Soh' se bámud! Szakid fel!

Minekutána felszakítottam betűzetni kezdettem az irást; de időbe került, míg nem örömben így kiáltottam fel.

— Goulden ur! Hisz ez az engedély levél!

— Gondolod?

— Ó, igen! Ez az engedély levél!

Goulden ur látván kitörő örömet, nevetve inderkedett velem:

— Hát még mindig gazember az a miniszter?

Csak annyit mondtam rá:

— Már megbocsásson Goulden ur, de én nem értek a politikához. Fő az, hogy megérkezett az engedély levél, a többi nem az én gondom.

Gazdám nevetve kiáltotta:

— Ó, te jó József, jó József!

Láttam hogy, hogy trefálkodik, de biz én most azt sem vettem a szívemre; hanem dobogott az örömtől a szívem, midőn Katiczámra gondolva mondtam:

— De most Katiczát is, Grédi néni is értesítem erről a nagy örömről. Majd kiszalajtom hozzájuk a fiatal Chardront.

De az én jószágos gazdám meg inkább megörvendeztetett.

— Már akkor csak inkább eredj magad!

— De hát a dolog, Goulden ur?

— Ó, hadd? Ilyen örömben ugy sem izlik a munka. Csak eredj gyermekem! Siess! Nem a te kezébe való most a babra munka... Hisz az örömtől csakugy röpked a szemed.

Nem vártam több biztatást. Felugrottam. Örömben, boldogságomban még sirtam is. Még jó gazdám is megcsókoltam. Aztán pedig, ahogy voltam, ugy elszaladtam. A boldogság valóságosan, megrészegeti az embert. Én is ugy öröm bódulva rohantam, hogy csak akkor vettem észre, mikor már alig 2-300 lépésre lehettem a kis falunktól. Midőn szemembe ragyogtak kis falunk ablakai, ekkor szédelőzködtem össze, mintha csak valami édes alomból ébredtem volna fel. Még egyszer végig olvastam az engedély levelet.

Ez valóság... Való igaz! Ó mi csoda boldogság. Hat ők vajon mit szólnak hozzá?

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

Kérdezősködő. Benedek J. dr. orsz. képvisünk főszerkesztője holnap már nem lesz idehaza. Ma este utazott fél Budapestre s hosszabb ideig marad ott, hogy részt vegyen a képviselőház tanácskozásain.

K. G. Kolozsvár. Értésére adtuk már, hogy azaz ur nem mernők, mert nincs még oklevele. Ön nem ismeri elégge a helyi viszonyokat. A mernőki hivatal olyan nagy szemlyzettel rendelkezik, hogy teljesen felesleges is az az állás, melyet szóban levő ur ezidőszent is még mindig ideiglenesen betölt, mert az állás betöltéséhez szükséges előtanulmányokkal nem rendelkezik. A középítkezések teljesen szünetelnek s kitátás sinez arra a város jelenlegi rendezetlen pénz-ügyi viszonyai mellett, hogy egyhamar építkezzenek, így csak a város gazdálkodásának előnyére válnék, ha azt az állást teljesen beszüntetnék, melyhez az az ur a multhan teljesített kortes szolgálatok révén jutott.

Fekete, fehér és színes 60 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — sima, sávos, kockázott, mintázott damastok stb. (circa 240 különféle minőségben és 2000 különféle színben, rajzban stb.)

Henyasszony-selyem	65 krtól	—	14 frt	65 krig
Selyem-damaszt	65	—	14	65
Selyem kelmek öltönyöknek 8 frt	65	—	42	75
Selyem-foulard nyomtatással	60	—	3	65
Báli selyem	60	—	14	65
Selyem grenadin	80	—	7	65

méterenként portó és vámmentesen a hához. Minták postafordultával. Schweizba kétszeres levélpostá.

G. Henneberg selyem gyáros Zürich (cs. és kir. udv. szállító.)

Henneberg-selyem

APRÓ HIRDETESEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Tölgyfa szőlőkarók

kapható 4, 5, 6, 7 suk hosszú Hegedüs Emil tűzifarakaróban. Lakása Arany János-u. 16.

2 nagyobb urilakás,

melynek mindegyike 5 szoba, fürdő szoba és mellékhelyiségekből áll, légszusz világitással, udvari vízvezetékkel, a legnagyobb kényelemmel berendezve, esetleg istállóval együtt máj. 1-től kiadó Rakóczy-utca 11 sz. (volt Liptai ház.) Értekezhetni ugyanott.

Tanuló

felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Kiadó

a Bethlen-u. 23 sz. ház egészben esetleg lakásrészenként.

Kiadó

a Reáliskola u. 3 utcai szobás lakás és mellékhelyiségek, továbbá a Hatvan u. 42 sz. a. 2 szobás lakás. Értekezhetni Hatvan-u. 42 sz.

Kiadók

a Bethlen u. 23 sz. házban péknek, kész kemencével, asztalosnak, lakatosnak alkalmas helyiségek lakásokkal.

Szép bajusz

nyerhető rövid időn a híres „Hajduságpedrő” használata által. Egy doboz 40 fl. Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárban, valamint a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél H. Szoboszlón.

Egy régi jóforgalmu

biztos megélhetést nyújtó üzlet, Debreczenhez közeli nagy városban, más vállalat miatt berbe, esetleg örök áron eladó. — Czim a kiadóhivatalban.

28 hold új föld

tanyával szoboszlói országut mellett eladó, Vörösmarty-u. 5.

Ha pénzre van szüksége

tessék egész bizalommal megkeresni Racz Béla bank biz. irodáját, ahol kölcsönök betáblázására III. helyre is, esetleg személy hitelre, földbirtokosok, ház és szőlőtulajdonosok, valamint 1600 kor. felüli fizetessel bíró hivatalnokok részére a legjobban és gyorsan kieszközölhetnek. Többféle tartozásokat egy helyre convertál. Töketörlesztéses kölcsönök, minden száz korona után földbirtokra 50 evre tőke és kamatban felvévenként 2 kor. 35 fl. és 30 evre 3 kor. 30 fl. fizetendő. Bővebbet: Debreczen, Hunyadi-u. 19. (volt Kisvárad, vasut utca.)

Jó karban levő, csinos

teljes kávéházi berendezés jutányosan eladó. **Bolthelyiség** az Iparbank udvarban május 1-től kiadó. Felvilágosítást ad a Debreczeni Ipar és Keresk. Bank ügyvezetője.

Mérlegképes

könyvelőt keres p-ladányi nagy gőzmalom részvénytársaság márcz. 10 től, javadalmazás, tisztességes lakás, kerttel 1600 kor. Alkalmazás 1000 kor. óvadékkal újévig ideiglenes, újévkor szerződés szerint. Ajánlatok márc. 5-ig keretnek, gyakorlatlaltal bírók előnyben részesülnek.

1000 db. 4 kor. 1000 db. 4 kor.

Sima szőlővessző eladás.

Nagyobb mennyiségű, egészséges, fajtiszta, sima **szőlővesszők**, u. m.: **Ezerjő, Olasz-rizling, Kadarika, Kövidinka, Mézes-fehér, Mustos-fehér, Valtelini, Tramini**, fehér, piros **Chasselas** 1000 darabonként 4 koronáért kapható

A debreczeni Szőlő és Bortermelő Szövetkezet telepén, Debreczen.

Vidéki megrendeléseknél, csomagolás, vasutra szállítás 1 korona.

Lukács Emil dr. ügyvédi irodáját

Debreczenben, Piacz-u. 38 sz. (Schäffer-ház) a posta mellett

megnyitotta.

Süket ön?

Uj találmányunkkal a **süketiség** és **nehéz hallás** minden neme **gyógyítható**: süketen születettek **gyógyíthatatlanok**. **Fülzúgás azonnal megszűnik**. Irjátok le eseteteket? Díjmentes megvizsgálás és felvilágosítás. Mindenki csekély költségből otthon gyógyíthatja magát. **Internationale Ohrenheilkunst, 96 La Salle Ave., Chicago, Ill.**

Árverési hirdetmény.

Néhai Rápolti Sándor örökösei tulajdonát képező debreczeni 5412. számú telekjegyzőkönyvben 2868/b és 2868/b—1. helyrajzi számok alatt felvett Ispótyai utca 7-ik sorszámú házastelek önkéntes árverésen elfog adatni.

Az árverés megtartására határidőül **1902. évi Márczius hó 12. napjának délelőtt 9 óráját** — irodámhoz — Szent-Anna utca 7. szám — tűzőm. ki.

Kikiáltási ár: 14.000 korona.

Az árverési feltételek irodámban, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1902. évi február 20.

Lestyán Adorján.

kir. közjegyző.

Magkereskedésemet

uj helyiségemben, Kossuth-utca 7 sz.

a régi szőlid alapokon tetemesen kibővítettem s azt ugy **gazdasági**, mint **konyhakerti** és **virágmagvakkal** gazdagon felszereltem.

Saját érdekemben jól teszi, mindenki, mielőtt szükségletét magfélékben fedezné, ha megtekinti magraktáramat s meggyőződést szerez czégem **kiváló szállító képességéről**. Mintakkal és uj nagy

képes árjegyzékkel

szívesen állok rendelkezésre.

Kontsek Géza

magkereskedése.

Előbb Gaszner Károly.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szíjjal (vörös fekete n. omás sárgapapíron) van elzárva.

Eddig felülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi tisztított

DORSCH máj olaj

törvényileg védett sárga csomagolásban üvege 2 kor., fehér csomagolásban üvege 3 kor

MAAGER VILMOSTÓL

BÉCSBEN.

Az első orvosi ékintévektől a legmegvizsgáltott és **könnyű emészthető-égénél** (ogva gyermekeknek is különösen ajánlott) és rendeltek mindama eseteknél, melyknél az orvos az **egész testi szervezet, különösen mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában az vér tisztítását el akarja érni.** — Kapható a **osztr. magy. monarchia** legtöbb **gyógyszertárban és gyógyszerárkereskedésében.**

Főraktar és fő-larusus az osztr. magyar monarchia r szék:

Maager Vilmos Bécs,

III/3, Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg tiltatnak

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

82761
55501
82761